

Bryssel 4.3.2016
COM(2016) 113 final

2016/0064 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**asetuksen (EU, EURATOM) No 883/2013 muuttamisesta Euroopan
petostentorjuntaviraston (OLAF) valvontakomitean sihteeristön osalta**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Euroopan petostentorjuntaviraston valvontakomitea perustettiin Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista 25. toukokuuta 1999 annetulla asetuksella (EY) N:o 1073/1999¹. Uuden, 11. syyskuuta 2013 annetun OLAF-asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013² 15 artiklan 1 kohdan mukaan valvontakomitea ”valvoo säännöllisesti viraston tutkimustehtävän toteutumista, jotta voidaan vahvistaa viraston riippumattomuutta sille tällä asetuksella uskottujen toimivaltuuksien asianmukaisessa käytössä” ja ”seuraa erityisesti prosessuaalisten takeiden soveltamista ja tutkimusten kestoa pääjohtajan sille [...] toimittamien tietojen perusteella”.

Valvontakomitealla on työssään tukena sihteeristö. Tällä hetkellä sihteeristöstä huolehtii OLAF-asetuksen 15 artiklan 8 kohdan mukaisesti OLAF, sillä kohdan mukaan valvontakomitean ”sihteeristötehtävistä huolehtii virasto tiiviissä yhteistyössä valvontakomitean kanssa”. OLAF-asetuksen 18 artiklan mukaan valvontakomitean ja sen sihteeristön talousarviomäärärahat sisältyvät viraston budjettikohtaan, ja valvontakomitean ja sen sihteeristön henkilöstötaulukko sisältyy viraston henkilöstötaulukoon.

Viime aikoina on kuitenkin esitetty kysymyksiä mahdollisista eturistiriidoista, ja valvontakomitean oikeudellista riippumattomuutta valvontakomitean varainhoidon ja sihteeristön hallinnon suhteen on kehoitettu lisäämään. Valvontakomitea korosti tämän vuoksi vuosien 2013 ja 2014³ toimintakertomuksissaan, että sen riippumaton ja tehokas toiminta edellyttää riippumatonta sihteeristöä, jossa on riittävästi henkilöstöä. Koska OLAFin pääjohtaja käyttää nimittävän viranomaisen valtuuksia ja päättää esimerkiksi ylennyksistä ja siirroista, tästä voi valvontakomitean mukaan mahdollisesti aiheutua eturistiriitoja. Se esitti, että sen oma ja sihteeristön talousarvio esitettäisiin OLAFin talousarviossa omassa erillisessä budjettikohdassaan.

Euroopan parlamentti kehotti useita kertoja komissiota toteuttamaan toimenpiteitä OLAFin valvontakomitean sihteeristön työskentelyn riippumattomuuden lisäämiseksi. Se teki näin esimerkiksi vuoden 2013 vastuuvapauden myöntämistä koskevassa kertomuksessaan⁴ ja päätöslauselmassaan OLAFin valvontakomitean vuotuisesta toimintakertomuksesta 2014⁵.

Tätä kysymystä on käsitelty myös OLAF-asetuksen 16 artiklan mukaisessa näkemysten vaihdossa toimielinten kanssa. Euroopan parlamentin edustajat painottivat 28. syyskuuta 2015

¹ EYVL L 136, 31.5.1999, s. 1.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

³ http://ec.europa.eu/anti_fraud/documents/reports-sup_comm/2013/scar_2013_supcom_en.pdf;
http://ec.europa.eu/anti_fraud/documents/reports-sup_comm/2015/scar_2014_supcom_en.pdf.

⁴ Euroopan parlamentin päätös 29. huhtikuuta 2015 vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2013, pääluokka III – Komissio ja toimeenpanovirastot (2014/2075(DEC)). <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2015-0118+0+DOC+XML+V0//FI>

⁵ Päätöslauselma 10. kesäkuuta 2015 Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) valvontakomitean vuotuisesta toimintakertomuksesta 2014, <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2015-0226+0+DOC+XML+V0//FI>.

vaihdetuissa näkemyksissä jälleen tarvetta vahvistaa valvontakomitean sihteeristön toiminnan riippumattomuutta.

Komissio muutti 18. joulukuuta 2015 päätöstä 1999/352/EY, EHTY, Euratom⁶ siirtääkseen vastuun valvontakomitean jäseniin liittyvien talousarviomäärärahojen toteuttamisesta OLAFin pääjohtajalta komissiolle. Sen jälkeen komissio siirsi tämän toimivallan henkilökohtaisten etuuksien hallinto- ja maksutoimistolle (PMO). Tätä päätöstä sovellettiin 1. tammikuuta 2016 alkaen.

Kyseisen päätöksen tarkoituksena oli välttää vaikutelma, etteivät valvontakomitean jäsenet välttämättä kykenisi hoitamaan tehtäväänsä moitteettomasti. Päätöksellä ei kuitenkaan saavutettu valvontakomitean sihteeristön ja talousarvion täysimääräistä oikeudellista eriyttämistä. Jotta erotettaisiin valvontakomitean sihteeristön hallinto OLAFin hallinnosta ja vältettäisiin mahdollinen vaikutelma, että OLAF voi heikentää valvontakomitean jäsenille annettavaa tukea, asetusta (EU, Euratom) N:o 883/2013 on tarpeen muuttaa siten, että komissio huolehtii valvontakomitean sihteeristöstä suoraan. Tämä muutos ei vaikuta valvontakomitean ja sen sihteeristön riippumattomuuteen ja operatiiviseen toimintaan, ja niiden oikeudet ja velvollisuudet säilyvät entisellään. Erityisesti OLAFin tietosuojavastaava valvoo edelleen sihteeristön suorittamaa tietojenkäsittelyä, ja sihteeristön henkilöstöön sovelletaan samoja luottamuksellisuutta koskevia sääntöjä. Asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 19 artiklan mukaan komissio antaa viimeistään 2. lokakuuta 2017 Euroopan parlamentille ja neuvostolle asetuksen soveltamista koskevan arviointikertomuksen, jossa myös todetaan, onko asetusta tarpeen muuttaa. Kun otetaan huomioon valvontakomitean moitteettoman toiminnan merkitys ja tarve välttää vaikutelma, että toimielinjärjestelmä voisi haitata tätä toimintaa, vaikuttaa tärkeältä mukauttaa asetusta tältä osin – ja yksinomaan tältä osin – mahdollisimman pian ja joka tapauksessa ennen kuin asetuksen kokonaisarviointi tehdään.

Kun tarkistettu asetus on tullut voimaan, OLAF-päätökseen on tehtävä toinen muutos, jotta se noudattaa muodollisesti uutta oikeudellista kehystä.

Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa

Asetusehdotuksella muutetaan asetusta (EU, Euratom) N:o 883/2013, jossa jo säädetään OLAFin valvontakomitean riippumattomuudesta. Erityisesti sen 15 artiklan 2, 3 ja 7 kohdassa taataan valvontakomitean riippumattomuus säätämällä erityisestä toimielinten välisestä nimitysmenettelystä ja jäsenten tehtävien hoitoon liittyvistä erityisistä edellytyksistä. Komission päätöksessä C(2015) 2418 on määritetty näitä puitteita edelleen siirtämällä valvontakomitean talousarviomäärärahojen hoito OLAFilta komissiolle (PMO:lle).

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

Oikeusperusta

Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 325 artiklaan, joka koskee petosten torjuntaa ja joka on myös asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 oikeusperusta.

⁶ Komission päätös (EU) 2015/2418, annettu 18 päivänä joulukuuta 2015, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) perustamisesta tehdyn päätöksen 1999/352/EY, EHTY, Euratom muuttamisesta (EUVL L 333, 19.12.2015, s. 148).

Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaate

Ehdotuksella ei ole vaikutusta jäsenvaltioiden toimivaltaan ja vastuuseen EU:n taloudellisiin etuihin vaikuttavien petosten torjunnassa. Se koskee ainoastaan OLAFin valvontakomitean hallintoa, jota koskevat säännöt on tällä hetkellä vahvistettu EU:n asetuksessa. Lisäksi edellä mainittu toimi rajoittuu ehdotettujen tavoitteiden saavuttamisen kannalta välttämättömään, kuten suhteellisuusperiaate edellyttää.

Sääntelytavan valinta

Asetusta (EU, Euratom) N:o 883/2013 on muutettava saman tyyppisellä säädöksellä eli asetuksella.

3. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotettu asetusta ei edellytä lisää henkilö- tai hallintoresursseja eikä sillä ole taloudellisia vaikutuksia. Sillä ainoastaan siirretään OLAFin valvontakomitean sihteeristön talousarviomäärärahojen hoito komission sisällä.

4. LISÄTIEDOT

Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset

Uuden ehdotetun asetuksen nojalla valvontakomitean sihteeristötehtävistä huolehtii komissio, ei enää OLAF (15 artiklan 8 kohta).

Valvontakomitean sihteeristön talousarviomäärärahat siirretään OLAFin budjettikohdasta ja henkilöstötaulukosta komission budjettikohtaan ja henkilöstötaulukkoon (18 artikla).

Ehdotuksessa myös muutetaan 10 artiklan 4 ja 5 kohdan sanamuotoa siten, että OLAFin tietosuojavastaavan toimivalta kattaa edelleen sihteeristön suorittaman tietojenkäsittelyn. Lisäksi sihteeristön henkilöstöön sovelletaan samoja luottamuksellisuutta koskevia sääntöjä kuin ennen.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**asetuksen (EU, EURATOM) No 883/2013 muuttamisesta Euroopan
petostentorjuntaviraston (OLAF) valvontakomitean sihteeristön osalta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 325 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 106 A artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon tilintarkastustuomioistuimen lausunnon,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan petostentorjuntaviraston, jäljempänä 'virasto', valvontakomitean tehtävänä on valvoa säännöllisesti viraston tutkimustehtävän toteutumista sen riippumattomuuden lujittamiseksi.
- (2) Valvontakomitean jäseniin liittyvien talousarvion määrärahojen toteuttamisen puitteet olisi laadittava siten, että vältetään vaikutelma, että viraston olisi mahdollista puuttua heidän tehtäviinsä. Asetusta (EU, Euratom) N:o 883/2013 olisi mukautettava tällaisten puitteiden mahdollistamiseksi. Komission olisi huolehdittava valvontakomitean sihteeristöstä suoraan virastosta riippumatta. Komission olisi pidätyttävä puuttumasta valvontakomitean tehtäviin.
- (3) Kun virasto nimittää tietosuojavastaavan asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 10 artiklan 4 kohdan mukaisesti, valvontakomitean sihteeristön suorittaman tietojenkäsittelyn olisi edelleen kuuluttava tämän tietosuojavastaavan toimivaltaan.
- (4) Valvontakomitean sihteeristön henkilöstön luottamuksellisuutta koskevien velvoitteiden soveltamista olisi jatkettava.
- (5) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EY) N:o 45/2001 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti, [ja hän on antanut lausunnon ...],

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013 seuraavasti:

- 1) Muutetaan 10 artikla seuraavasti:

a) lisätään 4 kohtaan alakohta seuraavasti:

”Viraston ja valvontakomitean sihteeristön suorittama tietojenkäsittely kuuluu tietosuojavastaavan toimivaltaan.”

b) korvataan 5 kohdan toinen alakohta seuraavasti:

”Henkilöstösääntöjen mukaisesti viraston henkilöstö ja valvontakomitean sihteeristön henkilöstö eivät saa luvattomasti luovuttaa tehtäväänsä hoitaessaan saamiaan tietoja, ellei tietoa ole jo julkistettu tai yleisöllä ole pääsyä siihen, ja tämä velvoite sitoo heitä myös palveluksen päättymisen jälkeen.”

2) Korvataan 15 artiklan 8 kohdan viimeinen virke seuraavasti:

”Sen sihteeristötehtävistä huolehtii komissio virastosta riippumatta ja tiiviissä yhteistyössä valvontakomitean kanssa. Komissio pidättäytyy puuttumasta valvontakomitean tehtäviin.”

3) Korvataan 18 artikla seuraavasti:

”18 artikla

Rahoitus

Viraston kokonaismäärärahat otetaan Euroopan unionin yleisen talousarvion komission pääluokkaan sisältyvään erityiseen budjettikohtaan ja eritellään kyseisen pääluokan liitteessä. Valvontakomitean ja sen sihteeristön määrärahat otetaan Euroopan unionin yleisen talousarvion komission pääluokkaan.

Viraston henkilöstötaulukko liitetään komission henkilöstötaulukkoon. Komission henkilöstötaulukko käsittää valvontakomitean sihteeristön.”

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavan [kuukauden ensimmäisenä päivänä], jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2017.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja